

Số: /TTKN-KHKT
V/v một số biện pháp khắc phục
trong nuôi trồng thủy sản sau mưa lũ

Lạng Sơn, ngày tháng 5 năm 2022

Kính gửi: Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp các huyện, thành phố.

Trong đêm ngày 09 và sáng ngày 10/5/2022, trên địa bàn tỉnh do ảnh hưởng của nam rãnh thấp kết hợp hội tụ gió trên cao đã có mưa rào nhiều nơi, mưa to, có nơi mưa rất to đã gây thiệt hại lớn đối với nuôi trồng thủy sản. Đề khắc phục kịp thời hậu quả sau mưa lũ, ổn định sản xuất. Trung tâm Khuyến nông đề nghị Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp các huyện, thành phố tập trung triển khai một số nội dung sau:

1. Đối với ao, hồ nuôi trồng thủy sản

- Ngay sau mưa lũ người nuôi cần kiểm tra công cấp thoát nước, đặng lưới, tình trạng ao nuôi và lượng thủy sản nuôi có thất thoát hay không sau đó tiến hành thu dọn vớt rác, lá cây, thân cây bị đổ xung quanh để làm sạch ao, hồ tránh lá cây bị thối gây ô nhiễm nguồn nước trong ao hồ. Nếu ao bị hư hỏng cần gia cố tu sửa lại bờ, công cấp thoát nước, đặng lưới, nạo vét khơi thông cống rãnh, kênh mương để đảm bảo thoát nước tốt.

- Xử lý môi trường ao nuôi: Khi mưa lớn kéo dài nước ao, hồ bị đục, độ pH trong ao nuôi bị giảm đột ngột cần bón vôi cho ao hồ nuôi để ổn định pH nước và làm giảm độ đục của nước ao hồ, lượng vôi bón 2 - 4kg/100m³ nước (*vôi được hòa nước té đều khắp mặt ao hồ*), kết hợp rải vôi xung quanh bờ ao khoảng 7 - 10 kg/100m² hoặc sử dụng một số hóa chất được phép sử dụng trong nuôi trồng thủy sản như BKC, thuốc tím (KMnO₄), Iotdine để khử trùng nguồn nước ao nuôi, phòng bệnh cho thủy sản nuôi.

- Đối với diện tích ao đã bị thất thoát hết để nuôi trở lại trước khi thả cần xử lý bón phân gây màu cho ao nuôi để tạo thức ăn tự nhiên cho cá: Phân chuồng ủ hoai với liều lượng 30-35 kg phân/100m² ao hoặc phân xanh 20-25 kg /100 m² (*cách bón ta cho phân xuống các góc ao*). Sau khi xử lý ao nuôi ổn định tiến hành thả cá giống mật độ 2 – 3con/m².

- Tiến hành kiểm tra và thả bổ sung giống đảm bảo mật độ những diện tích ao nuôi còn lại.

- Điều chỉnh lượng thức ăn cho phù hợp khi có mưa bão, thay đổi thời tiết để hạn chế ô nhiễm môi trường, tránh lãng phí. Đồng thời cần bổ sung men tiêu hóa, Vitamin C vào thức ăn để tăng sức đề kháng cho thủy sản nuôi (*liều lượng theo hướng dẫn nhà sản xuất*). Ngoài ra cần tăng cường chăm sóc, quản lý ao nuôi, kiểm tra thường xuyên các yếu tố môi trường như pH, ôxy, NH₃, H₂S, độ

trong,... kiểm tra sức khỏe thủy sản nuôi như màu sắc cơ thể cá có biến đổi không, hình dạng bên ngoài, cá có ăn không... để có biện pháp xử lý kịp thời.

2. Đối với lồng bè nuôi thủy sản

- Chủ động kiểm tra xem cá có bị thất thoát không và kiểm tra dây neo, cột neo, phao, khung lồng, lồng lưới hư hỏng nhiều hay ít. Sau khi kiểm tra khắc phục những chỗ đã bị hỏng (dây neo bị đứt hoặc không đảm bảo thì thay dây, khung lồng bật mối hàn thì phải hàn lại, lồng lưới rách có thể vá lại hoặc thay mới...). Di chuyển lồng về những nơi kín gió, dòng chảy nhẹ để tránh mưa bão làm vỡ lồng gây thất thoát cá.

- Vệ sinh lồng nuôi sạch sẽ, thông thoáng để nước lưu thông qua lồng tốt hơn, tiến hành thu gom thủy sản chết hoặc rác thải bám ở lồng đúng nơi quy định. Tuyệt đối không vứt xác thủy sản chết, rác thải ra môi trường xung quanh lồng nuôi gây ô nhiễm môi trường, có thể phát sinh mầm bệnh.

- Sau khi vệ sinh và gia cố lại lồng, đối với những lồng nuôi cá đã thất thoát hết do mưa lũ người nuôi tiến hành thả cá giống theo mật độ 10 -20 con/m³ lồng (*tùy theo đối tượng cá nuôi*) để tiếp tục nuôi. Đối với những lồng cá còn lại không bị thất thoát sau mưa lũ, người nuôi cho ăn đầy đủ chất dinh dưỡng (*thức ăn hỗn hợp viên nổi Prôtêin 25 – 35%*) và bổ sung men tiêu hóa, Vitamin C trộn vào thức ăn cho cá ăn để tăng sức đề kháng cho cá (*liều lượng theo hướng dẫn nhà sản xuất trên bao bì*). Treo túi vôi (2 - 4 kg/1 túi) mỗi lồng treo từ 3- 4 túi ở các góc lồng treo liên tục tan hết lại thay túi khác để phòng bệnh cho cá.

3. Phòng, trị bệnh cho cá

Sau mưa lũ do nước thải sinh hoạt từ các khu dân cư, khu chăn nuôi chuồng trại và nước chảy từ khắp nơi đổ về làm ô nhiễm môi trường nước ao, hồ, lồng nuôi, có thể mang theo mầm bệnh, đồng thời do nước lũ chảy mạnh làm cho động vật thủy sản xước sát, mất nhớt làm cơ thể yếu đi vì thế có thể mắc một số bệnh như sau:

3.1. Bệnh xuất huyết đốm đỏ

- *Tác nhân gây bệnh:* Bệnh do các loài vi khuẩn *Aeromonas* gây ra.

- *Dấu hiệu bệnh lý bên ngoài:* Cá kém ăn hoặc bỏ ăn, nổi lờ đờ trên tầng mặt, da cá thường nổi màu tối không có ánh bạc, cá mất nhớt, khô ráp. Xuất hiện các đốm đỏ trên da, lở loét trên thân, xung quanh miệng, râu xuất huyết hoặc bạc trắng, nắp mang, phía mặt bụng, quanh miệng, các vây xơ rách, tia vây cụt dần, hậu môn viêm đỏ lòi ra ngoài, cá có mùi tanh đặc trưng.

- *Phòng bệnh:* Biện pháp phòng bệnh quan trọng nhất không để cho động vật thủy sản nuôi bị sốc do môi trường thay đổi xấu như: Nhiệt độ, oxy hòa tan, nhiễm bẩn của nước. Đối với các ao nuôi phải tẩy dọn ao trước khi nuôi, định kỳ bón vôi khử trùng cho ao nuôi với liều lượng trung bình 2 kg vôi nung/100 m³ nước ao, vôi được hòa nước té đều khắp mặt ao.

- *Trị bệnh:* Dùng các thuốc sát trùng mạnh như **IODINE** hoặc **TCCA** ... để tạt đều khắp mặt nước ao nhằm tiêu diệt các ổ vi khuẩn có trong ao nuôi, liều

lượng dùng theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

*Lưu ý: Khi sử dụng các thuốc sát khuẩn nên bật quạt khí hoặc máy bơm để cá khỏe tránh mất oxy hòa tan và thuốc được trộn đều vào ao

+ Cho cá ăn thức ăn trộn thuốc trị bệnh: Có thể trộn một trong những loại thuốc sau: **RIFATO, AMCOPIP, DOFI**, hoặc **Tiên Đắc Tỏi...** vào thức ăn để cho cá ăn liên tục từ 5-7 ngày theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

+ Cho cá ăn thêm **Vitamin C** trộn với thức ăn, cho cá ăn liên tục trong 1 tháng.

3.2. Bệnh trùng mỏ neo

- *Tác nhân gây bệnh:* Là trùng mỏ neo thuộc giống Leronaea ký sinh trên cá nuôi.

- *Dấu hiệu bệnh lý:* Cá bệnh bơi không bình thường, chậm chạp, khả năng bắt mồi giảm, kém ăn. Trùng ký sinh trên toàn bộ phần phía ngoài cơ thể cá như da, vây, đuôi, mắt, mũi, xoang miệng và mang, hút chất dinh dưỡng. Cá khi bị nặng làm các tổ chức gần nơi ký sinh sưng đỏ, viêm loét, tế bào hồng cầu bị thấm thấu ra ngoài, sắc tố da biến nhạt, cá bơi lội mất thăng bằng, một số trùng mỏ neo ký sinh trong miệng, làm miệng cá sưng lên và không đóng kín được, không ăn được.

- *Phòng bệnh:* Giữ nước ao sạch, không dùng nguồn nước ở các ao cá bị bệnh đưa vào ao nuôi cá.

- *Trị bệnh:* dùng thuốc **TL – TLAN** hoặc **FISHCLEAR**, thuốc tím... để tắm cho cá liên tục từ 3-5 ngày liều lượng xem trên bao bì thuốc hoặc có thể hòa nước tạt khắp mặt ao. Dùng lá soan 0,4 -0,5 kg/m³ bón vào ao nuôi cá bị bệnh có thể tiêu diệt được ký sinh trùng (*lưu ý khi dùng thuốc phải chú ý xem ao bị thiếu oxy thì phải cấp thêm nước mới vào ao, hay dùng máy bơm tạo oxy cho ao nuôi*).

3.3. Bệnh nấm thủy mi

- *Tác nhân gây bệnh:* Là một số giống nấm như: Leptolegnia, Saprolegnia, Achlya.

- *Dấu hiệu bệnh lý:* Trên da cá lúc đầu có các vùng trắng xám, đó là các sợi nấm nhỏ mềm; sau đó nấm phát triển thành các búi trắng như bông có thể nhìn thấy bằng mắt thường, cá bệnh bơi lội bất thường, thích cọ xát vào các vật thể trong nước làm tróc vẩy trầy da, tạo điều kiện cho vi khuẩn xâm nhập.

- *Phòng bệnh:* Áp dụng các biện pháp phòng bệnh tổng hợp như từ khâu tẩy dọn ao nuôi, chọn giống, quản lý, chăm sóc ao nuôi, cho ăn ...

- *Trị bệnh cho cá:* Dùng thuốc **TL-TLAN**, liều lượng phòng bệnh pha 100ml thuốc/2500-3000 m³ nước, trị bệnh pha 100ml thuốc/1500-2000 m³ nước ao, thuốc hòa ra nước tạt đều khắp mặt ao nuôi thủy sản.

+ Dùng dung dịch muối ăn 3% tắm cho cá 15-20 phút; dung dịch thuốc tím (KMnO₄) nồng độ 10-20g pha với 100 lít nước tắm cho cá từ 10-15 phút.

+ Khi xử lý thuốc thủy sản trong ao nuôi nên xử lý vào lúc 9-11h sáng là tốt nhất và phải bật quạt sủi khí hoặc máy bơm để tránh hiện tượng thiếu oxy cho cá.

+ Cho ăn thêm Vitamin C tổng hợp để tăng sức đề kháng cho cá, cho cá ăn liên tục trong 1 tháng.

Trung tâm Khuyến nông đề nghị Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp các huyện, thành phố quan tâm triển khai thực hiện các nội dung trên./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Sở NN&PTNT (B/c);
- Lãnh đạo Trung tâm;
- Phòng TTĐT, KHKT;
- Lưu: VT.

GIÁM ĐỐC

Vũ Kỳ Nam